Sažetak odluke Komisije

od 5. travnja 2017.

o proglašenju koncentracije nespojivom s unutarnjim tržištem i funkcioniranjem Sporazuma o EGP-u

(Predmet M.7878 – HeidelbergCement/Schwenk/Cemex Mađarska/Cemex Hrvatska)

(priopćeno pod brojem dokumenta C(2017)1650)

(vjerodostojan je samo tekst na engleskom jeziku)

(Tekst značajan za EGP)

(2017/C 440/09)

Komisija je 5. travnja 2017. donijela odluku u predmetu o koncentracijama na temelju Uredbe Vijeća (EZ) br. 139/2004 od 20. siječnja 2004. o kontroli koncentracija između poduzetnika ([1]), *a posebno članka 8. stavka 3. te uredbe. Cjeloviti tekst Odluke u verziji koja nije povjerljiva (prema potrebi to može biti i privremena verzija) može se pronaći na izvornom jeziku predmeta na web-mjestu Glavne uprave za tržišno natjecanje na sljedećoj adresi: http://ec.europa.eu/comm/competition/index_en.html*

I. **STRANKE I DJELATNOST**

(1) Komisija je 5. rujna 2016. zaprimila prijavu ([2]) predložene koncentracije u skladu s člankom 4. Uredbe o koncentracijama kojom poduzetnici HeidelbergCement AG („HeidelbergCement", Njemačka) i Schwenk Zement KG („Schwenk", Njemačka) putem zajedničkog pothvata Duna-Dráva Cement Kft. („DDC"), koji zajednički kontroliraju, kupnjom udjela stječu zajedničku kontrolu, u smislu članka 3. stavka 1. točke (b) Uredbe o koncentracijama, nad cijelim poduzetnicima Cemex Hungária Építőanyagok Kft („Cemex Mađarska") i Cemex Hrvatska d.d. („Cemex Hrvatska"), koji su dio grupe Cemex, S.A.B. de C.V („grupa Cemex") („transakcija") ([3]).

(2) Prodavatelj, ciljni poduzetnici i kupci bave se proizvodnjom i distribucijom građevinskih materijala, posebno cementa, agregatâ, gotovog betona i drugih povezanih proizvoda.

(3) HeidelbergCement njemački je proizvođač koji svoje poslovne djelatnosti obavlja u više od 40 zemalja svijeta.

(4) Schwenk je komanditno društvo u obiteljskom vlasništvu čije je poslovanje usmjereno na Njemačku, ali posluje i u srednjoj i istočnoj Europi.

(5) DDC zajednički je pothvat sa značenjem koncentracije koji je u ravnopravnom vlasništvu i pod zajedničkom kontrolom poduzetnikâ HeidelbergCement i Schwenk te koji posluje u Mađarskoj, Hrvatskoj i dijelovima zapadnog Balkana (tj. u Bosni i Hercegovini, Srbiji, Makedoniji, Crnoj Gori i Albaniji, koje se zajednički nazivaju „šira regija"). DDC je upravitelj jedne tvornice cementa i 11 tvornica gotovog betona izvan Mađarske.

(6) Grupa Cemex globalno je društvo za proizvodnju građevinskih materijala, čije je sjedište u Meksiku, a posluje diljem svijeta. Cemex Mađarska uglavnom se bavi proizvodnjom i prodajom gotovog betona, koji se prodaje isključivo u Mađarskoj. Cemex Hrvatska bavi se proizvodnjom i distribucijom sivog cementa, gotovog betona, klinkera i agregatâ. Osim izvoza u Sjevernu Afriku i na Bliski istok Cemex Hrvatska svoje je djelatnosti usmjerio ponajprije na Hrvatsku i širu regiju, ali opskrbljuje i Italiju, Sloveniju i Maltu. Cemex Hrvatska vlasnik je triju tvornica cementa i upravlja četirima prodajnim terminalima u Hrvatskoj.

(7) U kontekstu okvirnog ugovora s poduzetnikom Rohrdorfer Baustoffe Austria AG (koji je trebao steći poduzetnika Cemex Austrija, matično društvo poduzetnika Cemex Mađarska) HeidelbergCement i Schwenk putem DDC-a stječu poduzetnike Cemex Mađarska i Cemex Hrvatska.

(8) Na temelju kupoprodajnog ugovora potpisanog 11. kolovoza 2015. DDC bi od Cemexa stekao 100 % udjela u poduzetniku Cemex Hrvatska.

(9) U okviru usporedne transakcije DDC bi od poduzetnika Rohrdorfer Baustoffe Austria AG stekao 100 % udjela u poduzetniku Cemex Mađarska.

([1]) SL L 24, 29.1.2004., str. 1.

([2]) SL C 337, 14.9.2016., str. 7.

([3]) Radi jednostavnosti i ako nije drukčije navedeno, HeidelbergCement, Schwenk, DDC, Cemex Mađarska i Cemex Hrvatska dalje u tekstu zajednički se nazivaju „stranke". HeidelbergCement i Schwenk nazivaju se „podnositelji prijave".

(10) Stjecanje poduzetnika Cemex Hrvatska i Cemex Mađarska od strane DDC-a trebalo bi se smatrati pojedinačnom koncentracijom u smislu Uredbe o koncentracijama. Gospodarska je stvarnost ugovorâ da DDC stječe kontrolu nad poduzetnicima Cemex Mađarska i Cemex Hrvatska. DDC je stjecanja poduzetnikâ Cemex Mađarska i Cemex Hrvatska provodio istodobno te su ona međusobno povezana na temelju okvirnog ugovora između poduzetnikâ Rohrdorfer i DDC.

(11) Stoga transakcijom poduzetnici HeidelbergCement i Schwenk (putem DDC-a) kupnjom udjela stječu zajedničku kontrolu nad poduzetnicima Cemex Mađarska i Cemex Hrvatska. Transakcija je stoga koncentracija u smislu članka 3. stavka 1. točke (b) Uredbe o koncentracijama.

II. **POSTUPAK**

(12) Transakcija je objavljena 12. kolovoza 2015. i prijavljena Komisiji 5. rujna 2016.

(13) Prije prijave Komisija je 22. lipnja 2016. u skladu s člankom 4. stavkom 4. Uredbe o koncentracijama mađarskom nadležnom tijelu za tržišno natjecanje na ispitivanje uputila procjenu učinaka na relevantna tržišta u Mađarskoj. Upućivanje je uslijedilo nakon obrazloženog podneska podnositeljâ prijave od 25. svibnja 2016. kojim su stranke zatražile djelomično upućivanje Mađarskoj. Nije zaprimljen nijedan zahtjev podnositeljâ prijave ili bilo koje države članice za upućivanje bilo kojeg drugog dijela transakcije u skladu s člankom 4. ili člankom 9. Uredbe o koncentracijama.

(14) Nakon prve faze istražnog postupka Komisija je zaključila da postoje ozbiljne sumnje u pogledu spojivosti transakcije s unutarnjim tržištem te je 10. listopada 2016. donijela odluku o pokretanju druge faze postupka u skladu s člankom 6. stavkom 1. točkom (c) Uredbe o koncentracijama.

(15) Na temelju druge faze istražnog postupka, kojom su dopunjeni nalazi iz početne istrage, Komisija je 12. prosinca 2016. izdala obavijest o utvrđenim činjenicama.

(16) Podnositelji prijave ponudili su 26. siječnja 2017. obveze u skladu s člankom 8. stavkom 2. Uredbe o koncentracijama kako bi otklonili znatno ograničenje učinkovitog tržišnog natjecanja prouzročeno transakcijom.

(17) Savjetodavni odbor za koncentracije raspravljao je 21. ožujka 2017. o nacrtu odluke i izdao povoljno mišljenje. Službenik za usmene rasprave dao je povoljno mišljenje o postupku u izvješću dostavljenom 30. ožujka 2017.

III. **ZNAČAJ ZA CIJELI EU**

(18) Iako se transakcija provodi putem DDC-a, zajedničkog pothvata sa značenjem koncentracije, Komisija je zaključila da su zbog svoje znatne uključenosti u njezino pokretanje, organizaciju i financiranje stvarni sudionici transakcije HeidelbergCement i Schwenk te da su oni stoga „predmetni poduzetnici" na strani stjecatelja.

(19) Primijenjena pravna norma utvrđena je u stavku 147. Pročišćene obavijesti Komisije o nadležnosti ([1]):

> „146. Ako stjecanje provodi zajednički pothvat sa značenjem koncentracije koji ima prethodno utvrđena obilježja i koji već posluje na istom tržištu, Komisija će u pravilu smatrati da su predmetni poduzetnici sam zajednički pothvat i ciljni poduzetnik (a ne matična društva zajedničkog pothvata).
>
> 147. Suprotno tomu, ako se zajednički pothvat može smatrati samo sredstvom za stjecanje koje provode matična društva, Komisija će umjesto zajedničkog pothvata predmetnim poduzetnicima smatrati svako matično društvo zajedno s ciljnim poduzetnikom. To posebno vrijedi ako je zajednički pothvat uspostavljen posebno radi stjecanja ciljnog poduzetnika ili još nije počeo poslovati, ako postojeći zajednički pothvat ne posluje kao koncentrativni zajednički pothvat kao što je prethodno navedeno ili ako je zajednički pothvat udruženje poduzetnikâ. Isto vrijedi i ako postoje elementi koji dokazuju da su matična društva zapravo stvarni sudionici transakcije. Ti elementi mogu uključivati znatnu uključenost sâmih matičnih društava u pokretanje, organizaciju i financiranje transakcije. U tim se slučajevima matična društva smatraju predmetnim poduzetnicima."

(20) Na temelju analize podnesaka stranaka i internih dokumenata Komisija je utvrdila sljedeće:

(21) Transakciju su pokrenuli HeidelbergCement i Schwenk, koji su transakciju prepoznali kao privlačnu poslovnu priliku i odlučili da bi DDC trebao biti subjekt stjecatelj.

([1]) Pročišćena obavijest Komisije o nadležnosti prema Uredbi Vijeća (EZ) br. 139/2004 o kontroli koncentracija između poduzetnika (SL C 95, 16.4.2008., str. 1.).

(22) HeidelbergCement i Cemex uspostavili su 5. svibnja 2015. kontakte na visokoj razini. Sljedećeg dana održana je početna rasprava o transakciji između predstavnikâ HeidelbergCementa i predstavnikâ Cemexa. Do 6. svibnja 2015. HeidelbergCement već je odlučio da će dostaviti okvirnu ponudu te je od Schwenka zatražio i dobio suglasnost za nastavak. Tog je dana održan sastanak kojem su prisustvovali isključivo zaposlenici HeidelbergCementa i donesena je odluka o osnivanju upravljačkog odbora kojim će predsjedati zaposlenik HeidelbergCementa i koji će uključivati dva zaposlenika DDC-a kao članove. Među zaposlenicima HeidelbergCementa predložen je i odabran i voditelj projekta za transakciju, s ukupnom odgovornošću za njezino planiranje i provedbu. HeidelbergCement zatim je 7. svibnja 2015. obavijestio DDC o raznim odlukama koje je donio u pogledu planiranja transakcije.

(23) HeidelbergCement organizirao je transakciju, uključujući izradu poslovnog temelja i strukture transakcije, pripremu vrednovanja transakcije i vođenje završnih pregovora s Cemexom. Schwenk je od HeidelbergCementa redovito primao informacije o organizaciji transakcije i nikada se ni na koji način nije usprotivio njegovoj ulozi, dok se DDC strogo pridržavao odluka HeidelbergCementa.

(24) HeidelbergCement i Schwenk osmislili su financiranje i povezanu organizacijsku strukturu transakcije. HeidelbergCement odlučio je o tome koji bi subjekt trebao uzeti kredit, bi li u tu svrhu trebalo osnovati novi subjekt, koji bi poduzetnik trebao biti izravni stjecatelj, kojim bi poduzetnicima trebalo povećati kapital i hoće li HeidelbergCement putem svojeg društva kćeri DDC trebati osigurati dodatna sredstva. Schwenk je naveo da je spreman odobriti jednostrani kredit kako bi se izbjeglo izdavanje jamstava bankama radi osiguravanja financiranja putem DDC-a. Nadalje, HeidelbergCement odabrao je banke s kojima je trebalo uspostaviti kontakt, angažirao konzultantska društva za financijsku dubinsku analizu i donio odluke o raspodjeli razina duga. Osim toga, dogovorio se s Cemexom o konačnoj kupovnoj cijeni.

(25) Uključenost poduzetnika Schwenk u transakciju nije bila ograničena na ulogu dioničara koji ostvaruje svoja obvezna prava u zajedničkom pothvatu. Složio se s transakcijom, tražio je i primao aktualne informacije o njezinu napretku na tjednoj osnovi i sudjelovao u pitanjima od opće strateške važnosti te u pojedinostima provedbe transakcije, uključujući članstvo u upravljačkom odboru za integraciju transakcije. Komisija smatra da s pravnog stajališta nije relevantno je li stupanj uključenosti Schwenka u transakciju možda drukčiji od stupnja uključenosti HeidelbergCementa jer dva matična društva zajedničkog pothvata mogu biti uključena u koncentraciju u znatnoj, iako drukčijoj, mjeri.

(26) Iz navedenoga proizlazi da u smislu članka 1. Uredbe o koncentracijama transakcija ima značaj za cijelu Uniju jer je ukupni promet predmetnih poduzetnika HeidelbergCement, Schwenk, Cemex Mađarska i Cemex Hrvatska na globalnoj razini veći od 5 000 milijuna EUR, dok su pojedinačni prometi poduzetnika HeidelbergCement i Schwenk na razini Unije veći od 250 milijuna EUR, pri čemu oni ne ostvaruju više od dviju trećina svojega ukupnog prometa na razini Unije u jednoj državi članici.

IV. **RELEVANTNA TRŽIŠTA**

(27) Komisija je iznijela prigovore u pogledu učinaka transakcije na opskrbu sivim cementom na kružnim i prilagođenim područjima obuhvata u radijusu od 250 km oko tvornice poduzetnika Cemex Hrvatska u Splitu. Relevantno tržište proizvoda i relevantno zemljopisno tržište utvrđeni su u nastavku.

a. **Tržište proizvoda: sivi cement**

(28) Komisija smatra da točna podsegmentacija tržišta sivog cementa (cement u vrećama u odnosu na cement u rasutom stanju, cement različitih vrsta i kvalitete) može ostati otvorena jer će transakcija dovesti do znatnog ograničenja učinkovitog tržišnog natjecanja u skladu sa svim vjerodostojnim definicijama tržišta proizvoda.

(29) Međutim, u ocjeni tržišnog natjecanja u obzir je uzeto sljedeće: i. činjenica da cement u rasutom stanju čini 70 % prodaje u Hrvatskoj; ii. činjenica da neki dobavljači zbog logističkih razloga mogu isporučiti samo cement u vrećama; iii. razlikovanje dobavljača s obzirom na razrede cementa i iv. posebna važnost vrste cementa CEM II u Hrvatskoj.

b. **Zemljopisno tržište: kružna i prilagođena područja obuhvata oko tvornica cementa stranaka**

(30) Sivi cement težak je i glomazan proizvod prilično niske vrijednosti, zbog čega su udaljenosti na koje je njegov prijevoz ekonomski isplativ ograničene. Stoga će se uvjeti tržišnog natjecanja postupno mijenjati za korisnike na različitim lokacijama. Komisija je u prošlosti relevantna zemljopisna tržišta definirala kao kružna područja obuhvata oko proizvodnih pogona.

(31) Komisija smatra da bi u ovom slučaju odgovarajući radijus kružnih područja obuhvata oko tvornica stranaka trebao biti 250 km geodetske udaljenosti. Taj se zaključak temelji na podacima stranaka i drugih dobavljača o udaljenostima za isporuku željeznicom ili cestom u Hrvatskoj. Komisija je isto tako dodatno prilagodila područje obuhvata u radijusu od 250 km oko Cemexove tvornice u Splitu kako bi se uzele u obzir posebne udaljenosti za isporuku pojedinačnim korisnicima i stvarni uvjeti cestovne mreže u različitim dijelovima područjâ obuhvata. U skladu s tim prilagođenim pristupom područje obuhvata oko splitske tvornice definirano je kao područje putovanja cestom do udaljenosti od 359 km te je, kao rezultat, iz njega isključena uglavnom Slavonija (u sjeveroistočnoj Hrvatskoj), gdje je Cemexova prodaja ograničena zbog udaljenosti.

(32) Komisija je zaključila da pitanje treba li relevantno tržište definirati kao: i. kružna područja obuhvata u radijusu od 250 km oko tvornica stranaka ili ii. prilagođena područja obuhvata u radijusu od 250 km oko tvornica stranaka, treba ostaviti otvorenim s obzirom na to da bi se transakcijom znatno ograničilo učinkovito tržišno natjecanje u skladu s objema alternativnim definicijama tržišta. Komisija je isto tako zaključila da se otvorenim može ostaviti pitanje trebaju li te dvije alternativne definicije tržišta uključivati područje izvan EGP-a (posebno Bosnu i Hercegovinu) jer je ocjena tržišnog natjecanja u svakom slučaju usmjerena samo na dijelove relevantnih tržišta u EGP-u.

V. **OCJENA TRŽIŠNOG NATJECANJA**

(33) Komisija je zaključila da će se transakcijom znatno ograničiti učinkovito tržišno natjecanje zbog nekoordiniranih učinaka, koji bi posebno mogli dovesti do stvaranja vladajućeg položaja, na kružnim i prilagođenim područjima obuhvata u radijusu od 250 km oko tvornice poduzetnika Cemex Hrvatska u Splitu.

(34) Taj se zaključak temelji na elementima navedenima u nastavku.

a. **Zajednički tržišni udjeli stranaka i povećanja tržišnih udjela bit će veliki**

(35) Zajednički udjeli stranaka na prodajnom tržištu iznose [50–60] % za prilagođeno splitsko područje obuhvata (Cemex: [20–30]–[40–50] %, DDC: [10–20]–[20–30] %, ITC ([dio HeidelbergCementa)]: [0–5] %) i [40–50] % za kružno područje obuhvata u radijusu od 250 km (Cemex: [20–30]–[30-40] %, DDC: [10–20]–[20–30] %, ITC: [0-5] %). Na području preklapanja tih tržišta s DDC-ovom tvornicom u Kaknju zajednički tržišni udjeli iznose [40–50]–[60–70] % (Cemex: [20–30]–[40–50] %, DDC: [10–20]–[20–30] %, ITC: [0–5] %). Udio najvećeg preostalog konkurenta, LafargeHolcima, iznosio je [10–20]–[20–30] %, dok je udio Nexea, preostalog domaćeg proizvođača, iznosio [5–10] %.

(36) Zajednički udjeli u kapacitetu kretali su se u rasponu od [40–50] % do [50–60] % (Cemex: [30-40] %, DDC: [5–10]–[10–20] %, ITC: [0–5] %). Na području preklapanja tih tržišta s DDC-ovom tvornicom u Kaknju zajednički tržišni udjeli isto su tako iznosili [40–50]–[50–60] % (Cemex: [20–30]–[40–50] %, DDC: [10–20]–[20–30] %, ITC: [0–5] %). Udio najvećeg preostalog konkurenta, LafargeHolcima, iznosio je [10–20]–[20–30] %, dok je udio Nexea, preostalog domaćeg proizvođača, iznosio [5–10] %.

(37) Zbog zemljopisnih različitosti na relevantnim područjima obuhvata, spojeni subjekt u Dalmaciji, južnoj regiji Hrvatske, ima znatno veći tržišni udio, u rasponu od [70–80] do [80–90] %. Udio najvećeg preostalog konkurenta, LafargeHolcima, iznosio je [10–20]–[20–30] %, dok je udio Titana, uvoznika iz Srbije, iznosio [5–10]-[10–20] %.

b. **Stranke su bliski konkurenti**

(38) Cemex Hrvatska najveći je dobavljač u Hrvatskoj, dok je HeidelbergCement (putem DDC-ovih tvornica u Kaknju u Bosni i Hercegovini i Beremendu u Mađarskoj te tvornice poduzetnika Italcementi u Trstu u Italiji) daleko najveći uvoznik u Hrvatsku sa [50–60] % ukupnog obujma uvoza.

(39) DDC je bliski konkurent poduzetnika Cemex Hrvatska. Njegova tvornica u Bosni i Hercegovini zemljopisno je najbliža tvornici poduzetnika Cemex Hrvatska u Splitu i DDC je intenzivno usmjeren na Cemexove korisnike. Osim toga, stranke su jedna drugoj najveći konkurenti jugoistočno od Splita, gdje posluje domaći proizvođač LafargeHolcim koji je, zbog visokih troškova prijevoza, ograničen na samo nekoliko korisnika.

(40) DDC je zbog svoje politike povećanja obujma prodaje i daljnjeg širenja u Hrvatskoj, posebno Dalmaciji, važna konkurentska sila u Hrvatskoj. Transakcijom bi se DDC pretvorio iz uvoznika koji širi svoje poslovanje u Hrvatskoj u najvećeg pozicioniranog poduzetnika i korisnici više ne bi ostvarivali korist od konkurentskog pritiska tog uvoza.

(41) Transakcija bi isto tako dovela do gubitka konkurentskog pritiska poduzetnika Italcementi, koji je sada pod kontrolom HeidelbergCementa. Italcementi je važna konkurentska sila u zapadnoj Hrvatskoj, gdje je prisutnost DDC-a ograničenija.

c. **Postojeći domaći dobavljači i uvoznici neće u dovoljnoj mjeri ograničiti stranke**

(42) Osim stranaka, glavni dobavljači sivog cementa na relevantnim područjima obuhvata jesu domaći dobavljači LafargeHolcim, koji je vlasnik jedne tvornice cementa u Koromačnu (zapadna primorska Hrvatska), i Nexe, lokalni dobavljač sa sjedištem u Našicama (Slavonija), te uvoznici kopnom koji uključuju poduzetnike Asamer (tvornica smještena u Lukavcu u Bosni i Hercegovini), Titan (tvornica smještena u Kosjeriću u Srbiji), W&P (tvornica u Anhovu u Sloveniji) i Colacem (tvornice u Italiji i Albaniji).

(43) Udaljenost koju je potrebno prijeći kako bi se doseglo korisnike na području preklapanja stranaka podrazumijeva više troškove prijevoza i niži stupanj sigurnosti opskrbe cementom. Time se udaljeniji dobavljači, neovisno o tomu je li riječ o domaćim dobavljačima ili uvoznicima, stavljaju u nepovoljan konkurentski položaj u odnosu na stranke, čiji su proizvodni pogoni smješteni najbliže njihovim uzajamnim područjima obuhvata.

(44) Ostali čimbenici, kao što su slabija tržišna prihvaćenost cementa uvezenog iz određenih zemalja proizvodnje te smanjena mogućnost sudjelovanja u trgovini razmjene i ocjenjivanja kreditne sposobnosti korisnika, isto tako negativno utječu na potencijalne nove sudionike na tržištu ili uvoznike.

(45) Na temelju detaljne analize svakog od konkurenata (domaćih dobavljača i uvoznika kopnom), pojedinačno i zajedno, Komisija je zaključila da preostali konkurenti neće u dovoljnoj mjeri ograničiti spojeni subjekt nakon transakcije. Konkretno, terminal za cement poduzetnika LafargeHolcim u Dalmaciji ograničen je kapacitetom, a preostali konkurenti nemaju dovoljno poticaja za proširenje opskrbe nakon transakcije. Poslovanje preostalih konkurenata na tržištima trenutačno nije znatno, uključujući dijelove s najvećom koncentracijom u Dalmaciji, i oni ga ne šire u susjedne regije koje su bliže njihovim proizvodnim pogonima, usprkos tomu što bi tamo mogli ostvariti veće marže od onih koje trenutačno ostvaruju na relevantnim tržištima u Hrvatskoj.

(46) Uvoz morem trenutačno ne ograničava stranke i neće u dovoljnoj mjeri ograničiti spojeni subjekt nakon transakcije zbog nepovoljnog položaja u pogledu troškova prijevoza i sigurnosti opskrbe te činjenice da na hrvatskoj obali nisu dostupni terminali za uvoz cementa u rasutom stanju.

d. **Nema potencijalnih konkurenata čiji bi ulazak na tržište bio u dovoljnoj mjeri vjerojatan, pravodoban i dostatan**

(47) Drugi potencijalni uvoznici kopnom, kao što su turski poduzetnici Cimsa i Limak, neće moći isporučivati cement na relevantno tržište zbog visokih troškova prijevoza povezanih s cestovnom udaljenošću njihovih proizvodnih pogona od Hrvatske. Nadalje, iako je jedan talijanski proizvođač cementa razmatrao mogućnost izgradnje proizvodnog pogona u Hrvatskoj, taj potencijalni projekt vjerojatno neće prerasti u učinkovitu konkurentsku silu u dovoljno kratkom roku.

e. **Opasnost od reakcije spojenog subjekta imat će odvraćajući učinak na ulazak na relevantno tržište i širenje na njemu**

(48) Poticaji stvarnih ili potencijalnih konkurenata za ulazak na relevantno tržište opskrbe sivim cementom ili širenje na njemu ograničeni su mogućim budućim djelovanjima spojenog subjekta u pogledu i. aktivnosti usmjerenih na posebne skupine korisnika potencijalnog novog subjekta na tržištu ili ii. strategija u sudskom postupku koje su posebno usmjerene na uvoznike. Ponašanje u prošlosti upućuje na to da su Cemex Hrvatska i DDC često razmatrali djelovanja čija je svrha suzbijanje prijetnje konkurentnog ulaska time što se takav ulazak čini težim i manje profitabilnim te su djelovali u tom cilju.

f. **Transakcija će vjerojatno dovesti do mjerljivih povećanja cijena**

(49) Komisija je utvrdila da dokumenti iz razdoblja nastanka činjenica koje je *in tempore non suspecto* pripremila najviša razina rukovodstva DDC-a upućuju na to da će transakcija dovesti do povećanja cijena sivog cementa.

g. **Znatan dio unutarnjeg tržišta**

(50) Kružna i prilagođena područja obuhvata u radijusu od 250 km oko tvornice poduzetnika Cemex Hrvatska u Splitu čine znatan dio unutarnjeg tržišta jer su znatna s obzirom na površinu (koja premašuje 30 000 km^2) i broj stanovnika (više od 2 milijuna stanovnika), godišnja potrošnja cementa na tim područjima čini 58–66 % potrošnje cementa u Hrvatskoj i svojstvena im je prekogranična trgovina.

VI. **OBVEZE**

(51) Podnositelji prijave dostavili su 26. siječnja 2017. obveze za otklanjanje zabrinutosti u pogledu tržišnog natjecanja iz obavijesti o utvrđenim činjenicama.

a. **Opis obveza**

(52) Cilj je obveza olakšati konkurentu ulazak na tržište davanjem pristupa terminalu za cement u Metkoviću u Dalmaciji.

(53) Terminal, koji obuhvaća skladišni prostor za cement u rasutom stanju i cement u vrećama, s pristupom za kamione i plovila te mogućim željezničkim pristupom u budućnosti, u vlasništvu je hrvatske države, njime upravlja Luka Ploče i trenutačno je u zakupu poduzetnika Cemex Hrvatska, ali se upotrebljava samo povremeno za prodaju. Trajanje trenutačnog zakupa jest […] godina i vrijedi do kraja […] uz naknadu za zakup od približno […] EUR. Terminal bi se u skladu s obvezama dao u zakup konkurentu („novi zakupnik”), koji bi preko njega mogao početi prodavati cement.

(54) Konkretno, stranke su preuzele sljedeće obveze:

(55) Prvo, raskinuti ugovor o zakupu poduzetnika Cemex Hrvatska i odreći se […] poduzetnika Cemex Hrvatska.

(56) Drugo, pronaći prikladnog novog zakupnika sa sposobnošću i poticajem za učinkovito dugoročno tržišno natjecanje s DDC-om u južnoj Hrvatskoj i osigurati sklapanje novog ugovora o zakupu u trajanju od najmanje […] godina pod uvjetima koji su u osnovi slični uvjetima postojećeg zakupa.

(57) Treće, osigurati da će DDC novom zakupniku pružiti podršku u brojnim pitanjima. DDC će novom zakupniku dostaviti cjelokupnu evidenciju o određenim hrvatskim klijentima DDC-a. DDC će novom zakupniku pružiti i logističku podršku davanjem podataka za kontakt prijevoznika kojima se služi poduzetnik Cemex Hrvatska i, prema izboru novog zakupnika, […]. Naposljetku, DDC će održavati, prema izboru novog zakupnika, rezervni skladišni prostor za cement na godišnjoj razini u korist novog zakupnika u tvornici u Splitu kojim se zakupnik može služiti i. u bilo kojem trenutku nakon davanja prethodne obavijesti barem određeni broj dana unaprijed i ii. po cijeni utvrđenoj nakon posebnog postupka uz odobrenje upravitelja.

(58) Četvrto, transakcija se neće provesti prije no što novi zakupnik i luka sklope konačni obvezujući novi ugovor o zakupu i Komisija odobri novog zakupnika te uvjete novog ugovora o zakupu.

b. **Ocjena predloženih obveza**

(59) Komisija je zaključila da obveze nisu dovoljne kako bi koncentracija postala spojiva s unutarnjim tržištem.

(60) Prvo, obveze sadržavaju ozbiljne strukturne nedostatke tako da zabrinutost u pogledu tržišnog natjecanja nije potpuno otklonjena te postoje neizvjesnosti i rizici u pogledu njihove učinkovite i pravodobne provedbe. Na temelju obveza tržišni položaj subjekta nastalog koncentracijom ostaje gotovo neizmijenjen, odnosno dolazi do kombiniranja cjelokupnih kapaciteta stranaka za proizvodnju cementa na relevantnom tržištu, što dovodi do znatnog povećanja njihova zajedničkog proizvodnog kapaciteta. Obveze se ne odnose na prodaju održivog poslovanja, već se na temelju njih novom zakupniku samo nudi poslovna prilika da od nule pokrene vlastito poduzeće za cement u Dalmaciji. Ta prilika sama po sebi uključuje visoku razinu neizvjesnosti i nema jednaki učinak kao prodaja poslovanja.

(61) Drugo, mala je vjerojatnost pronalaženje prikladnog zakupnika.

(62) S jedne strane, vrlo je neizvjesno bi li novi zakupnik – uključujući poduzetnike Titan i Asamer, koje su stranke predstavile Komisiji kao najbolje potencijalne zakupnike – vjerojatno i pravodobno prerastao u održivog konkurenta koji bi se mogao učinkovito i dugoročno natjecati na tržištu sa spojenim subjektom. To je zbog toga što bi svi potencijalni zakupnici koje su predložile stranke vjerojatno bili znatno manje konkurentni od DDC-a. Nadalje, nakon što je saznao pojedinosti o poslovnoj ponudi, Titan je odlučio da neće nastaviti pregovore o zakupu.

(63) S druge strane, Komisija ne može s potrebnom sigurnošću zaključiti da Asamer, koji je 13. ožujka 2017. s Lukom Ploče potpisao ugovor o zakupu terminala u Metkoviću (pod uvjetom da, među ostalim, Komisija odobri transakciju), može razviti svoje poslovanje u području sivog cementa na relevantnim tržištima kao održivu konkurentsku silu koja bi se mogla učinkovito i dugoročno natjecati na tržištu sa spojenim subjektom: i. Asamer je suočen sa znatno nepovoljnijim položajem u pogledu troškova stavljanja na tržište u odnosu na DDC, ii. nije jasno kako Asamer namjerava u dovoljnoj mjeri prevladati vjerojatne poteškoće u pogledu ponovnog punjenja terminala s pomoću dostave kamionom ili željeznicom, iii. Komisija ne može osigurati nikakva ulaganja u infrastrukturu terminala u Metkoviću s pomoću kojih bi Asamer ostvario dovoljan obujam prodaje i iv. Asamer je u prošlosti pokazao nedostatak agresivnosti u tržišnom natjecanju sa strankama.

(64) Treće, mjera se čini nedovoljnom s obzirom na razmjer. Kapacitet terminala u Metkoviću vjerojatno je nedostatan za razvoj bilo kojeg novog zakupnika u održivu konkurentsku silu koja bi se mogla učinkovito i dugoročno natjecati na tržištu sa spojenim subjektom. To je zbog toga što je njegov stvarni kapacitet ograničen sezonskim karakterom potražnje na tom području i logističkim poteškoćama u isporuci cementa na terminal. Nadalje, budući da se terminal u Metkoviću nalazi blizu Bosne i Hercegovine i Crne Gore, njegov kapacitet vjerojatno neće biti dodijeljen isključivo Hrvatskoj. Naposljetku, terminalu u Metkoviću bio bi potreban dodatni rezervni kapacitet kako bi se novom zakupniku omogućilo učinkovito tržišno natjecanje.

(65) Četvrto, postoje nedostaci u pogledu načinâ provedbe obveza. Obveze ne sadržavaju klauzule kojima se osigurava zaštita u slučaju da se zakupodavac, Luka Ploče, ne složi s potencijalnim novim zakupnikom ili da podnositelji prijave ne pronađu prikladnog potencijalnog novog zakupnika. Osim toga, ne postoje klauzule kojima se propisuje da će se smatrati da stranke nisu ispunile obveze ako se u zadanom roku ne odobri prikladan zakupnik. Stoga postoji rizik da će pronalaženje prikladnog zakupnika trajati neodređeno vrijeme, što može negativno utjecati na poslovanje poduzetnika Cemex Hrvatska.

VII. **ZAKLJUČAK**

(66) U odluci se na temelju prethodno navedenih razloga zaključuje da će se predloženom koncentracijom znatno ograničiti učinkovito tržišno natjecanje zbog nekoordiniranih učinaka, koji bi posebno mogli dovesti do stvaranja vladajućeg položaja, na kružnim i prilagođenim područjima obuhvata u radijusu od 250 km oko tvornice poduzetnika Cemex Hrvatska u Splitu.

(67) Stoga je koncentracija proglašena nespojivom s unutarnjim tržištem i funkcioniranjem Sporazuma o EGP-u u skladu s člankom 2. stavkom 3. i člankom 8. stavkom 3. Uredbe o koncentracijama.